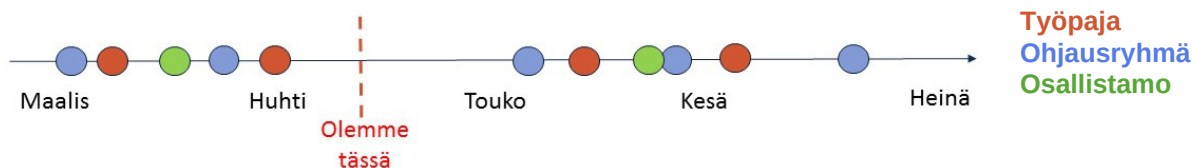

MISSÄ MENNÄÄN #onnehkä2019

Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelman hankkeen aikana työstetään yhteisiä onnettomuuksien ehkäisytöiden tavoitteita, joissa painotetaan vaikuttavuutta, ilmiölähtöisyyttä ja asiakaskeskeisyyttä. Asiakasnäkökulma pyritään huomioimaan osallistamalla asiakkaita ja heitä edustavia tahoja. Lisäksi työssä kuullaan herkällä korvalla muita viranomaisia. Hankkeessa syntyvä toimintaohjelma on strateginen. Se määrittää ja ohjaa tulevaisuuden pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisyn tekemistä.

ASIAKKAAN ÄÄNI

Jo ennen hankkeen ensimmäistä työpajaa keskustelimme eri asiakasryhmien edustajien ja edunvalvojien kanssa näkemyksistä turvallisuustyöhön liittyvistä tarpeista. Lisäksi jalkauduimme Helsinki-Vantaan lentoasemalle ja haastattelimme ihmisiä turvallisuuteen liittyvistä ajatuksista. Näistä kaikista tehtiin yhteenveto hankkeen työpajatyön tueksi.

Kysyimme myös Facebookin käyttäjiltä, mistä onnettomuuksien ehkäisyn kannalta tärkeästä aiheesta he haluaisivat lisää tietoa. Kommentointi oli ilahduttavan runsasta ja se auttoi tunnistamaan useita ajankohtaisia turvallisuuteen liittyviä ilmiöitä. Vastausten pohjalta tehty merkittävä havainto on se, että pelastustoimi ei yksin ole vastuussa onnettomuuksien ehkäisystä: jokaisen ihmisen omat asenteet ja yhteisössä vallitseva kulttuuri vaikuttavat turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen kehittymiseen. Toisaalta, juuri näihin pelastustoimella on mainio mahdollisuus onnettomuuksien ehkäisyn työllä vaikuttaa.

Vastaukset jaettiin viiteen kategoriaan. Selvästi eniten vastauksia oli lasten ja nuorten turvallisuuskasvatukseen, sekä liikennekäyttäytymiseen liittyen. Muita aiheita ovat ikäihmisten turvallisuus, toiminta hätätilanteessa, teknologia ja sen käyttäminen, sekä yleinen onnettomuuksien ehkäisy. Analysoituja kommentteja hyödynnetään toimintaohjelman tavoitteiden muotoilussa. Erityisen paljon kysely auttaa hahmottamaan niitä ilmiöitä, joita pelastustoimen tulee ottaa haltuun turvallisuuden kehittämiseksi. Lisäksi vastaukset lisäävät ymmärrystä siitä, millaista tietoa ja missä muodossa ihmiset tarvitsevat pelastustoimelta.

Seuraavassa työpajassa tullaan hyödyntämään kokemusasiantuntijoita. Valikoitujen asiakasryhmien edustajia osallistuu tavoitteista käytävään keskusteluun yhdessä alan asiantuntijoiden kanssa. Tällä kirkastetaan asiakkaan näkökulmaa yhteisen ohjelman muotoilussa.

Sidosryhmiä osallistamassa

Maaliskuun puolivälissä kokoonnuimme yhdessä 30 eri tahon kanssa keskustelemaan ilmiölähtöisestä tavoitteenasettelussa ja siitä, mitkä nähdään yhteisen turvallisuustyön merkityksellisiksi tavoitteiksi. Joukko koostui eri ministeriöiden, järjestöjen, yliopiston ja edunvalvontayhteisöjen edustajista. Sidosryhmäseminaarissa oli aistittavissa raikasta ja ennakkoluulotonta pohdintaa sekä innokasta asennetta yhteiseen turvallisuustyöhön. Työn tulokset avarsivat hankkeeseen liittyvää ajattelua seuraavassa työpajassa.

Ajatuksia törmäyttämässä

Hankkeen toisessa työpajassa keskityttiin ilmiöpohjaiseen tavoitteenasetteluun. Työpajassa työstettiin neljää eri muutostavoitetta, jotka olivat: yhteistyön lisääminen etsivässä työssä onnettomuuksien ehkäisemiseksi, ikäihmisten turvallisuuden alueellisen tilannekuvan muodostaminen, lasten ja nuorten turvallisuuspääoman kasvattaminen sekä välittämisen tunteen lisääminen. Hankkeen välityöskentelyn ja seuraavien työpajojen aikana kartoitetaan edelleen lisää muutostarpeita. Muutostarpeisiin liittyen kartoitettiin tärkeimpiä sidosryhmiä, heidän roolejaan, sekä muutoksia mahdollistavia käytännön tekoja, tavoitteita ja resursseja.

Katseet tulevaan

Parhailaan hankkeessa eletään välityöskentelyvaihetta. Seuraava osallistamo järjestetään 27.5. Tarkoituksena on, että osallistujat täydentävät ja kommentoivat suunniteltuja ratkaisuja. Lisäksi heitä sitoutetaan yhteiseen työhön keräämällä tietoa siitä, missä muutoksissa he haluavat/voivat olla mukana ja missä roolissa. Osallistujat voivat myös tuoda esille omia tärkeiksi kokemiaan muutostavoitteita, joihin työpajassa vastavuoroisesti kehitetään ratkaisuja.

Tähänastisen työn tuloksia

Liitteinä olevat tiedostot ovat yhteenvetoa ennen toista työpajaa tuotetusta materiaalista. Excel-tiedosto sisältää jäsennellyn aineiston. PowerPoint-esityksessä on kuvattu analyysin tuotokset. Aineisto on jaoteltu yhteiskunnallisiin tavoitteisiin sekä ilmiöihin, joihin täytyy vaikuttaa näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Tähänastisia tuotoksia voi vapaasti kommentoida alla oleviin yhteystietoihin.

**OSALLISTU
KESKUSTELUUN
#ONNEHKÄ2019**

LISÄTIETOJA:

Jari Lepistö
pelastusylitarkastaja, HTM
Sisäministeriö
p. 050 4136805
jari.lepisto@intermin.fi
Twitter: @jari_lepisto

Hankkeen työpajoissa mukana:

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

**Pelastuslaitosten
kumppanuusverkosto**

Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö

SPEK

SUOMEN PALOPÄÄLYSTÖLIITTO
FINLANDS BRANDBEFÄLSFÖRBUND

PELASTUSOPISTO

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCENTRALSVERKET

Lisäksi sidosryhmätyössä mukana:

Liikenneturva, Mielenterveyden keskusliitto, Nuohousalan keskusliitto, Omakotiliitto, Opetushallitus, Poliisihallitus, Suomen kiinteistöliitto, Kuntaliitto, Suomen palomiesliitto, SPR, Suomen Sopimuspalokuntien Liitto, Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, Vanhustyön Keskusliitto, ympäristöministeriö, Maanpuolustuskoulutusyhdistys, Ehkäisevä päihdetyö Ehyt ry, STM, Omaishoitajaliitto, OAJ, Lapsiasiavaltuutetun toimisto, Elinkeinoelämän Keskusliitto, NuVa ry, EPT-verkosto, maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Finanssiala ry, Keskuskauppakamari, Kirkkohallitus, Turvallisuuskomitea, Suvanto ry, Turun yliopisto, Suomen Partiolaiset, Invalidiliitto, Kehitysvammaliitto.